

Hvem har Ansvaret? - Om studerendes og underviseres forståelse af begrebet 'vejledning' på kurset Applied Environmental and Natural Resource Economics

Ayoe Hoff

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet

Introduktion

Kurset 'Applied Environmental and Natural Resource Economics' (AE-NE) er et obligatorisk fag på Kandidat uddannelse i Miljø og Naturressource-

økonomi. Formålet med kurset, der løber over en blok, er at give de studerende mulighed for at formulere, udføre og afrapportere et kortere projekt inden for Miljø og Naturressource økonomi. De studerende vejledes i denne proces af en af kursets undervisere. Det bliver i starten af kurset gjort klart for de studerende at vejledningen primært omfatter skriveprocessen, og kun

i mindre grad det videnskabelige indhold. Denne præmis for kurset er nødvendig, givet at kurset normalt har 2-3 undervisere, der ikke tilsammen kan have detail-kendskab til ethvert af de emner de studerende vælger, selvom undviserne naturligvis alle har en solid baggrund inden for naturressource økonomi.

Kurset får generelt ros i evalueringerne. Mange studerende finder at kurset er en god træning, inden specialet, i at arbejde med et selvvalgt projekt. Dog er nogle studerende utilfredse med at der kun vejledes i skriveprocessen. En studerende udtaler: *"I think it is a waste of time write a project about a random topic, which is only marginally known by the professor"*, og en anden studerende siger *"I don't agree that the advisors should only help with the writing process... I would appreciate some advice on the calculations and the sources of our data so that I can be confident in the economics as well as in the writing"*. Disse udtalelser peger på to centrale problemstillinger i en vejlednings-dynamik: (i) kan der altid opnås enighed i den forventningsafstemning der bør ligge til grund for vejledningen? Og (ii) har underviser og studerende forskellige opfattelser af begrebet 'vejledning'? Der må antages at svaret på spørgsmål (i) i høj grad må afhænge af svaret på spørgsmål (ii): Hvis underviser og studerende er enige om hvad begrebet 'vejledning' dækker over bør der også kunne opnås enighed i forventningsafstemningen, mens der omvendt kan opstå konflikter hvis der er uenighed om hvad 'vejledning' dækker over.

I denne opgave undersøges hvilken opfattelse hhv. studerende og undervisere på kurset AENE har af begrebet 'vejledning'. Dette med henblik på at sikre alignment mellem kursets læringsmål og de studerendes forventninger til kurset i fremtiden. I undersøgelsen afprøves et 'forventningsafstemningsskema' (Rienecker et al., 2015), og et delmål med opgaven er at evaluere i hvor høj grad brugen af et sådant skema kan være nyttigt i fremtidig forventningsafstemning på kurset. Studerende der har taget kurset i 2018, plus undervisere på kurset, er blevet bedt om at besvare skemaet. Herudover er 4 studerende og 2 undervisere blevet interviewet med henblik på en kvalitativ uddybelse af deres svar. Opgaven afsluttes med en evaluering og opdatering af forventningsafstemningsskemaet med henblik på fremtidig brug i kurset.

Baggrund

Den Danske Ordbog definerer det at 'vejlede' som 'Hjælpe nogen som er mindre vidende eller erfaren end en selv på et bestemt område, fx ved at give oplysninger eller vise hvordan noget skal udføres'¹. Som sådan er vejledning et relativt løst begreb idet det kan strække sig fra at 'give oplysninger', der kan lede den vejledte på vej, f.eks. gennem henvisning til litteratur, til at 'vise hvordan det skal gøres'.

Derfor kan 'vejledning' i universitets sammenhæng være et vidt begreb, og det kan dermed være svært præcis at fastslå hvad processen indebærer. Dette kan ifølge Wichmann-Hansen et al. (2007) netop være grunden til at begrebet 'vejledning' ikke er formaliseret i Universitetsloven (2018).² Dette selvom ordene 'vejlede' og 'vejledning' f.eks. indgår 113 gange i Studieordningen for the Naturvidenskabelige fakultet (2018), hvor ordene bruges i forbindelse med at beskrive de rent administrative forpligtelser der ligger i en vejlednings situation på Københavns Universitet.

Wichmann-Hansen et al. (2007) præsenterede et litteraturstudie af den internationale forskning der op til 2007 var blevet udført vedrørende vejledning på universiteter. De konkluderede at dette stadig i 2007 var et relativt 'ungt' forskningsområde, med de fleste af de analyserede studier publiceret i de 10 år ledende op til 2007. Der kan derfor være sket meget siden 2007 i forskningen inden for universitets-vejledning, men idet f.eks. Rienecker et al. (2015) inddrager denne artikel i konklusioner vedrørende vejledning antages i denne opgave at konklusionerne fra Wichmann-Hansen et al. (2007) stadig er relevante. Hovedkonklusionen i Wichmann-Hansen et al. (2007) er at en vellykket vejlednings proces i høj grad afhænger af om der er en god relation mellem underviser og studerende, og at det er af sekundær betydning for de studerende om vejlederen er ekspert i deres valgte emne. Desuden understreges at konflikter opstår når vejleder og studerende har uafklarede forventninger til hinanden, noget der også fremhæves af Kiley (2003).

Et første skridt på vejen til den gode vejledningsproces må derfor være, som også understreges i Rienecker et al. (2015), at underviser og studeren-

¹ <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=vejlede>

² Wichmann- Hansen et al. Henviser til Universitetsloven af 2003, men en hurtig søgning gennem Universitetsloven (2018) viser at denne stadig ikke specifikt angiver hvad en vejlednings situation bør omfatte, kun vejlederens formelle administrative pligter.

de sammen afdækker og diskuterer eventuelt divergerende forventninger til hvad en vejlednings proces indeholder. Et udgangspunkt for denne diskussion kan være at bruge et forventningsafstemningsskema (Rienecker et al., 2015), der kan udfyldes af både vejleder og den studerende enten inden eller ved det første vejledningsmøde. Gennem sammenligning af svar kan eventuelt divergerende meninger vedrørende den kommende vejledningsproces afdækkes, og en fælles forståelse og aftale indgås om hvordan processen skal forløbe.

Dataindsamling

Et forventningsafstemningsskema (Appendiks A), baseret på eksemplet givet i Rienecker et al. (2015, side 335), er blevet konstrueret med specielt henblik på kurset AENE. Skemaets spørgsmål er udvalgt med henblik på at adressere den kritik der har været i evalueringerne vedrørende at der kun i mindre grad vejledes fagligt. Som sådan er der i skemaet lagt vægt på (i) den praktiske vejlednings proces (hvem bør arrangere møder, hvor meget bør vejleder læse af opgaven), og (ii) at vejledningen primært er orienteret mod skriveprocessen (bør vejleder have detail-kendskab til den studerendes emne, hvem sætter ambitionen for opgaven, hvem har ansvaret for kvaliteten af den færdige opgave). 13 studerende og 4 undervisere (3 nuværende og en kommende) har besvaret skemaet.

Med henblik på opfølgning og uddybning er 4 studerende og 2 lærere efterfølgende blevet interviewet med basis i de følgende spørgsmål:

1. Hvordan opfatter du begrebet 'vejledning'?
2. Bør underviser have detaljeret kendskab til det emne der vejledes i?
3. Hvem sætter ambitionsniveauet for opgaven?
4. Bør vejleder læse hele opgaven?

Resultaterne af både besvarelser og skema er løbende blevet diskuteret med min faglige pædagogikum-vejleder.

Resultater

Besvarelse af forventningsafstemningsskema

Resultaterne af besvarelser af forventningsafstemningsskemaet er vist i figur 20.1. Her ses for det første at studerende og undervisere er relativt enige

når det kommer til spørgsmålet om hvem der skal vælge emne i opgaven (spørgsmål 1), hvor begge parter mener at det bør den studerende selv. Ligeledes er der stor enighed om at det er den studerende selv der bestemmer hvornår der er brug for møder med vejlederen, og den studerende der tager ansvar for at arrangere disse (spørgsmål 5). Videre er der også nogenlunde enighed om at den endelige kvalitet af opgaven er den studerendes ansvar (spørgsmål 6), selvom en mindre del af de studerende (17%) mener at den endelige kvalitet er lige dele den studerendes og vejleders ansvar.

<p>1. It is the supervisor's responsibility to select a topic for the student to work with</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 1</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#4</td><td>23</td><td>50</td></tr> <tr><td>#5</td><td>77</td><td>50</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	0	0	#2	0	0	#3	0	0	#4	23	50	#5	77	50	<p>It is the student's responsibility to select a topic to work with, either based on the list of suggested topics, or another topic of her/his choice</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	0	0																		
#2	0	0																		
#3	0	0																		
#4	23	50																		
#5	77	50																		
<p>2. The supervisor should only accept to supervise students if the supervisor has specific knowledge about the subject the student is working with</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 2</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>8</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>46</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>38</td><td>25</td></tr> <tr><td>#4</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#5</td><td>8</td><td>75</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	8	0	#2	46	0	#3	38	25	#4	0	0	#5	8	75	<p>The supervisor can accept to supervise a student, even though the supervisor does not have specific knowledge about the subject the student is working with</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	8	0																		
#2	46	0																		
#3	38	25																		
#4	0	0																		
#5	8	75																		
<p>3. It is the supervisor that determines which theoretical framework is the most appropriate to use in the student's assignment</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 3</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>8</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>50</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>33</td><td>75</td></tr> <tr><td>#4</td><td>8</td><td>25</td></tr> <tr><td>#5</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	8	0	#2	50	0	#3	33	75	#4	8	25	#5	0	0	<p>It is the student that determines the appropriate theoretical framework for her/his work</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	8	0																		
#2	50	0																		
#3	33	75																		
#4	8	25																		
#5	0	0																		
<p>4. The supervisor sets the level of ambition for the student</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 4</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>15</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>15</td><td>0</td></tr> <tr><td>#4</td><td>31</td><td>25</td></tr> <tr><td>#5</td><td>38</td><td>75</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	0	0	#2	15	0	#3	15	0	#4	31	25	#5	38	75	<p>The student sets her/his level of ambition and the supervisor should adapt her/his supervision according to this</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	0	0																		
#2	15	0																		
#3	15	0																		
#4	31	25																		
#5	38	75																		
<p>5. It is the supervisor's responsibility to arrange frequent meetings with the student</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 5</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>8</td><td>0</td></tr> <tr><td>#4</td><td>31</td><td>50</td></tr> <tr><td>#5</td><td>62</td><td>50</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	0	0	#2	0	0	#3	8	0	#4	31	50	#5	62	50	<p>It is the student's responsibility to determine when she/he needs to meet the supervisor, and arrange these meetings</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	0	0																		
#2	0	0																		
#3	8	0																		
#4	31	50																		
#5	62	50																		
<p>6. The supervisor has direct responsibility for the final standard (format and scientific content) of the assignment</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 6</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#2</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>#3</td><td>17</td><td>0</td></tr> <tr><td>#4</td><td>33</td><td>25</td></tr> <tr><td>#5</td><td>50</td><td>75</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	0	0	#2	0	0	#3	17	0	#4	33	25	#5	50	75	<p>The supervisor's role is to advise, and the final standard of the assignment is ultimately the student's responsibility</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	0	0																		
#2	0	0																		
#3	17	0																		
#4	33	25																		
#5	50	75																		
<p>7. The supervisor should read and comment drafts of every section of the assignment</p>	<table border="1"> <caption>Data for Statement 7</caption> <thead> <tr> <th>Response</th> <th>Students (%)</th> <th>Supervisors (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>#1</td><td>8</td><td>25</td></tr> <tr><td>#2</td><td>8</td><td>75</td></tr> <tr><td>#3</td><td>15</td><td>0</td></tr> <tr><td>#4</td><td>38</td><td>0</td></tr> <tr><td>#5</td><td>31</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	Response	Students (%)	Supervisors (%)	#1	8	25	#2	8	75	#3	15	0	#4	38	0	#5	31	0	<p>The supervisor can read parts of the assignment and give constructive criticism of these that can be used generally for the whole assignment</p>
Response	Students (%)	Supervisors (%)																		
#1	8	25																		
#2	8	75																		
#3	15	0																		
#4	38	0																		
#5	31	0																		

Figur 20.1. Resultater af svar på forventningsafstemningsskema vedrørende kurset AENE. Skemaet er besvaret af 13 studerende og 4 undervisere på kurset.

Modsat disse er der større uenighed om de øvrige spørgsmål. For det første mener 54% af de studerende at vejleder kun må acceptere at vejlede

studerende hvis vejleder har specifik viden inden for det emne de studerende har valgt (spørgsmål 2), mod at 75% af underviserne mener at man godt kan vejlede uden at have specifik viden inden for det valgte område. Ligeledes mener 58% af de studerende at vejleder bør bestemme den teoretiske ramme der bør bruges i arbejdet med det valgte emne (spørgsmål 3), mens underviserne er mere i midten (75%) eller mener at den studerende selv bør vælge den teoretiske ramme (25)

Tilsammen peger spørgsmålene 2 og 3 på uoverensstemmelse mellem underviseres og studerendes forventninger til hinanden, og måske på en del af forklaringen på de kritiske kommentarer i kursus evalueringen. De studerende mener at vejleder bør have kendskab til og tage stilling til det faglige i lige så høj grad som til skriveprocessen. Underviserne mener at de, givet kursets præmis, primært skal vejlede i det sidste. Man kan overveje grunden til denne uoverensstemmelse, der kan tolkes som en vis faglig usikkerhed hos de studerendes. Disse står lige for at skulle starte deres speciale, men svarene på spørgsmål 2 og 3 tyder på at de stadig gerne til en vis grad vil kunne støtte sig til en vejleder hvad angår fagligt indhold.

Videre mener alle undervisere at den studerende selv sætter sit ambitionsniveau (spørgsmål 4) mens de studerende ligger mere spredt og og hen mod at underviserens også har ansvar for at sætte ambitionsniveauet. Denne uoverensstemmelse skyldes forskellige opfattelser af spørgsmålet, hvilket uddybes herunder.

Og endelig mener alle undervisere at vejleder bør læse hele opgaven (spørgsmål 7), mens de studerende igen spreder sig mere ud, og 59% faktisk mener at underviser ikke bør læse det hele.

Resultater af interview

Appendiks B giver et overblik over de vigtigste pointer fra interviewene, der opsummeres og diskuteres herunder.

På spørgsmålet 'hvordan opfatter du begrebet vejledning' er der en vis adskillelse mellem de studerendes og underviserens meninger. De interviewede studerende er til dels enige om at der bør være et fagligt element i vejledningen (studerende nummer 2 og 3 i højere grad end studerende #1 og #4). Vejleder bør 'guide', være en 'man kan spørge til råds', bør 'kunne sætte en retning'/'direct in the right way', bør kunne vejlede i 'the scientific stuff', og kunne give 'critical reflection' på indholdet. Studerende #4 mener dog videre at 'I don't think it should be too detailed in terms of contents as it really should be our report'. Underviserne mener omvendt at fokus bør

være på at 'den studerende får en god proces', at de lærer at 'strukturere tanker på et stykke papir' og at en stor del af vejledningen er at 'hjælpe dem igennem i detaljer med en problemformulering'. Disse svar reflekterer den konflikt der kan ses mellem forventninger i spørgsmål 2 og 3 i forventningsafstemningsskemaet. Dvs. at mange af de studerende forventer faglig snarere end procesvejledning på kurset, mens kursets undervisere i høj grad fokuserer på at vejlede i proces.

På spørgsmålet 'Bør underviser have detaljeret kendskab til det emne der vejledes i?' er der delte meninger blandt de studerende. Studerende #2 og #3 mener vejleder behøver 'more than just broad knowledge about the general topic of resource economics' og at vejleder 'to give some critical reflection on the content has to know something about the content you are working with'. Studerende #1 mener at idet det var 'formålet med faget' at være 'proces og skrive rapport' så 'kan man godt blive vejledt uden at vejleder ved alt om emnet', men dog 'have lidt kendskab til det man snakker om'. Studerende #4 starter med at sige 'I guess it is actually not necessary', men fortsætter så 'I guess it feels like you are kind of in the darkness if someone does not know what you are writing about', dvs. er lidt uenig med sig selv. Underviser #1 mener derimod at 'det er jo igen det proces vejledning... så detail sektor kendskab har vi ikke brug for', og at 'økonomer bruger den samme begrebsramme inden for... mange forskellige research områder'. Og endelig mener underviser #2 at 'der er jo ingen tvivl om at hvis du fik en der vidste noget specifikt inde for det præcise område, så får du en bedre vejledning... men derfor kan man godt vejlede, specielt processen'. Svarene på dette spørgsmål understøtter dermed til en vis grad svarene på spørgsmålet 'hvordan opfatter du begrebet vejledning', altså at de studerende vil have en vejleder der ved noget specifikt om det de laver, mens underviserne mener de kan give fyldestgørende vejledning ved at støtte op om processen og gå ind med generel viden om naturressource og miljø økonomi.

På spørgsmålet 'Hvem sætter ambitionsniveauet for opgaven' viste det sig at undervisere og studerende for en stor del så dette spørgsmål forskelligt. Alle studerende lægger vægt at de selv sætter ambitionen for den endelige karakter gennem deres arbejdsindsats. Men derudover forventer studerende #1, 2 og 3 at vejleder tager ansvaret for at opgaven ikke bliver for ambitiøs, givet den begrænsede tid der er til at lave den. En studerende siger 'Man kan også have et meget stort ambitionsniveau og gerne ville nå alt for meget, og så synes jeg det er helt vildt flot hvis vejlederen siger 'jeg tror du skal tænke lidt anderledes, at du skal gøre det lidt anderledes

hvis du vil gøre det godt". Ingen af underviserne, inklusive mig selv, havde set spørgsmålet på denne måde. Så først adspurgt siger en underviser ' Det kommer an på hvad man tænker om level of ambition, der forstår jeg at det er deres karaktermæssige ambitionsniveau'. Men da de to interviewede undervisere bliver gjort opmærksom på de studerendes synsvinkel er de enige; 'Hvis det er med hensyn til afgrænsning, så er det klart, der skal vi tage et ansvar' og 'Men det er klart det der med at få fokuseret opgaven ind i en problemformulering, det er altså ret vigtigt'. Denne uoverensstemmelse mellem initiale opfattelser af spørgsmålet har været interessant og er vigtig at tage med når skemaet bruges i fremtiden.

På spørgsmålet 'Bør vejleder læse hele opgaven' afspejles resultaterne fra skemaet i de svar der gives. En studerende mener at 'of course I want him to the entire paper to some extent' mens de to øvrige studerende er mere ydmyge mht. hvad de kan forvente af deres vejleder: 'jeg ville da helt klart synes det var rarest, jeg tror ikke jeg ville forvente at vejlederen vil gøre det' og 'It would be nice if the supervisor is ready to do that. . . yes - I do not expect that the professor spends that much time doing that' og ' yes I would like that but I guess, if two pages are not read it is not a catastrophe'. Omvendt er underviserne enige om at på dette kursus skal hele opgaven læses, ud fra den præmis at der skal være enighed om tilgangen til opgaven, dvs. hvis en vejleder læser det hele så gør alle vejlederne det. De er også enige om at grunden til at læse det hele på dette kursus er at kurset primært er proceslære; '... men det fungerer jo meget godt i sådan en sammenhæng, og det er jo en læringsproces i forhold til at styre processen selv'.

Diskussion og konklusion

Resultaterne af denne lille undersøgelse belyser en række vigtige problemstillinger og pointer for kurset 'Applied Environmental and Natural Resource Economics'. For det første ses en vis uoverensstemmelse mellem hvordan studerende og undervisere på kurset opfatter hvad begrebet 'vejledning' betyder på dette kursus; De 4 interviewede studerende vil gerne guides også i den videnskabelige del af deres arbejde på kurset, hvor kursets grundpræmis omvendt er proces vejledning. Umiddelbart er der ikke nogen direkte løsning på dette problem, idet kurset, som nævnt i indledningen, har 2-3 undervisere der ikke tilsammen kan have detail kendskab til alle de emner de studerende vælger. Det er dog gået op for mig, i arbejdet med denne opgave, at vi undervisere på kurset ved den indledende forelæsning

kun kort fortæller de studerende at der vejledes i 'skriveprocessen' uden at uddybe hvad vi mener med dette. Og i mine interview er det kommet frem at mange studerende derfor tror at vejleder primært retter kommafejl og sprog. Derfor mener jeg at en del af dette problem kan løses gennem en langt tydeligere forventningsafstemning i den indledende forelæsning. Ordet 'skriveproces' skal erstattes af ordet 'proces' og det skal gøres klart for de studerende at den 'procesvejledning' der tilbydes, omfatter vejledning i problemformulering og afgrænsning, disposition af både det skrevne og af tid, og i opsætning af et videnskabeligt arbejde. Disse ting er alle noget de studerende efterspørger og i høj grad har værdsat i løbet af kurset, specielt vejledningen i afgrænsning. Gennem at gøre dette klart i starten af kurset mener jeg at de studerende i mindre grad vil være utilfredse med kurset fra starten, og mere fokuserede på at søge og modtage den faktisk omfattende procesvejledning der tilbydes.

Videre er det imponerende at se hvor selvstændige, og i høj grad også ydmyge, de studerende er i forholdet til deres vejledere. De studerende mener det i høj grad er deres eget ansvar at holde processen gående gennem selv at opsøge kontakt med deres vejleder når det er nødvendigt, og de mener ikke de kan forvente at deres vejleder læser hele deres opgave, selvom de vil føle sig mere sikre hvis dette sker. Derfor har kurset i sin nuværende form en stor fordel idet underviserne er enige om at læse hele opgaven for de studerende de vejleder. Dette bør derfor fremhæves ved den indledende forelæsning, idet det viser at selvom de studerende til en vis grad er 'alene' når det kommer til det faglige, holder vejlederen et sikkerhedsnet under dem ved at læse den samlede opgave.

På baggrund mine interview med de studerende og underviserne vil jeg konkludere at forventnings-afstemnings skemaet kan være et værdifuldt redskab på kurset AENE idet det kan skabe dialog mellem studerende og vejleder vedrørende vores forventninger til hinanden. Hidtil har hver underviser på kurset haft en kort snak ved første vejledningsgang med deres studerende, hvor vi har gjort klart hvad vi kan tilbyde og hvad vi forventer af den studerende (f.eks. at de selv tager kontakt når de har behov for vejledning). Vi har også spurgt de studerende hvad de forventer af os, men jeg mener at dette måske kan være svært for de studerende at overskue og (turde) formulere i deres første møde med deres vejleder. Hvis begge parter har udfyldt et forventningsafstemningsskema inden første møde, vil denne dialog blive mere målrettet og de studerende kan på en mere tryk måde give udtryk for deres mening, idet denne allerede er angivet på skemaet. Givet at jeg, gennem mine interviews, har fundet ud af at specielt

spørgsmålet vedrørende 'level of ambition' kan være en smule misvisende har jeg udfærdiget et revideret forventningsafstemningsskema (Appendiks C), hvilket jeg og de øvrige undervisere er enige om at bruge på det næste AENE-kursus. 'Level of Ambition' spørgsmålet er delt op i 2 del spørgsmål, et der vedrører hvem der har ansvar for at begrænse det valgte emne hvis det er for omfattende, og hvem der har ansvar for den endelige karakter. Resten af skemaet har jeg beholdt i sin oprindelige form, idet jeg mener mine interviews med studerende og undervisere har vist det fungerer godt, hvis det netop bruges som et dialogværktøj.

Som sådan håber jeg at vi på det næste AENE-kursus er bedre klædt på til at komme de studerende i møde, både ved den indledende forelæsning og i vejledningen, og derigennem forebygge den frustration over kursets præmis der kom til udtryk i kursets evaluering i forsommeren 2018.

Afsluttende vil jeg sige at jeg har haft stor glæde af at lave denne opgave. Jeg har fået en dybere forståelse for hvem de studerende på kurset AENE er, og hvordan vi forhåbentlig kan hjælpe dem til at få en bedre proces på det næste kursus gennem målrettet dialog vedrørende forventningsafstemning. Jeg har løbende diskuteret opgaven med min faglige pædagogikum vejleder Frank Jensen, og de angivne fortolkninger af resultater herover, specielt på spørgsmål 2 og 3 i forventningsafstemningsskemaet, afspejler i høj grad vores diskussioner.

Referencer

- Kiley, M. (2003). Conserver, Strategist or Transformer: The experiences of postgraduate student sojourners. *Teaching in Higher Education*, 8(3), 345-356.
- Rienecker, L., Jørgensen, P. S., Dolin, J., & Ingerslev, G. H. (2015). *Universitetspædagogik*. Samfundslitteratur.
- Studieordningen for the Naturvidenskabelige Fakultet (2018). Den fælles del af bachelor- og kandidatstudieordningerne for uddannelserne ved det

Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet 2018.
<https://www.science.ku.dk/studerende/studieordninger>

Universitetsloven (2018). Bekendtgørelse af lov om universiteter.
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=198434>

Wichmann-Hansen, G., Eika, B., & Mørcke, A. M. (2007). Hvad findes der af litteratur om vejledning?—Litteratursøgning med fokus på publicerede, evidensbaserede studier. *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift*, 2(3), 11-19.

A Forventningsafstemningsskema brugt i undersøgelsen

Please read the conflicting statements in the table below. You might not agree fully with either of the statements. Therefore, please estimate your position and mark it on the scale with an 'x' below your choice. I.e. if you fully agree with the left statement put an 'x' under '1', if you fully agree with the right statement put an 'x' under '5' and if you are not in full agreement with either, put an 'x' under '2', '3' or '4' depending on the degree you either agree with the left or right statement.

'The supervisor' referred to here is one of the supervisors on the course 'Applied Environmental and Natural Resource Economics', i.e. with an in-depth knowledge about general resource economics.

1. It is the supervisor's responsibility to select a topic for the student to work with	1	2	3	4	5	It is the student's responsibility to select a topic to work with, either based on the list of suggested topics, or another topic of her/his choice
2. The supervisor should only accept to supervise students if the supervisor has specific knowledge about the subject the student is working with	1	2	3	4	5	The supervisor can accept to supervise a student, even though the supervisor does not have specific knowledge about the subject the student is working with
3. It is the supervisor that determines which theoretical framework is the most appropriate to use in the student's assignment	1	2	3	4	5	It is the student that determines the appropriate theoretical framework for her/his work
4. The supervisor sets the level of ambition for the student	1	2	3	4	5	The student sets her/his level of ambition and the supervisor should adapt her/his supervision according to this
5. It is the supervisor's responsibility to arrange frequent meetings with the student	1	2	3	4	5	It is the student's responsibility to determine when she/he needs to meet the supervisor, and arrange these meetings
6. The supervisor has direct responsibility for the final standard (format and scientific content) of the assignment	1	2	3	4	5	The supervisor's role is to advise, and the final standard of the assignment is ultimately the student's responsibility
7. The supervisor should read and comment drafts of every section of the assignment	1	2	3	4	5	The supervisor can read parts of the assignment and give constructive criticism of these that can be used generally for the whole assignment

May I contact you for a short interview regarding your answers?

Yes	No

B Vigtigste pointer fra Interview

<i>Hvordan opfatter du begrebet 'vejledning':</i>	
Studerende #1	Det indebærer vel at få en eller anden form for hjælp og sådan guiding til sin opgave...at man kan spørge til råds om nogen ting, og man kan få hjælp til at sætte en retning på det
Studerende #2	Of course, I want the supervisor to comment on general stuff in the way I write. But at least for me personally that is not where I feel that I need supervision. I need supervision with the scientific stuff, because I'm just the student and my supervisor is an expert.
Studerende #3	For me the supervision should be focused mainly on helping you content wise by suggesting some things or giving critical reflection on what you have done content wise, and maybe set some deadlines to help.
Studerende #4	I think it is directing you in the right direction kind of, and I don't think it should be too detailed in terms of contents because it really should be our report...to say to someone 'remember to be critical' is not so much like telling you 'you should use this model' - I mean it is also quite a broad direction.
Underviser #1	Man skal ikke være så fokuseret på at den studerende skal klare sig godt til eksamen, det er den studerendes eget ansvar, men man skal lede de studerende så de får et eller andet ud processen ... jeg synes at i stedet for at fokusere på alle skal have 12, - så synes jeg vi i stedet skal fokusere på at vejlede dem så de få en god skriveproces og en god oplevelse ud af at skrive det...og at de lærer at strukturere tanker på et stykke papir.
Underviser #2	Man skal styre processen en lille smule, det er den studerendes eget ansvar men man prøver at hjælpe dem lidt ved at fastsætte en mødeplan og deadlines... at vejlede i det her kursus, det ligger i at... det at hjælpe dem igennem, i detaljer, med en problemformulering...Når de så kommer i gang med at skrive går vejlednings opgaven også ud på at læse igennem og given nogle få kommentarer hist og her.

Bør vejlederen have specifikt kendskab til det emne der vejledes i?	
Studerende #1	Den opgave vi skrev den handlede også meget om proces og om at skrive en rapport, så det synes jeg sagtens man kan blive vejledt på uden at vejlederen ved sådan alt om det emne... også fordi at det var - som jeg forstod var det formålet med faget...selvfølgelig skal vejlederen have lidt kendskab til det man snakker om - men man behøver ikke at vide alt.
Studerende #2	Of course, there are limits to how much you can...but since you are always focusing on this small little specific thing you kind of need more than just broad knowledge about the general topic of resource economics.
Studerende #3	To give some critical reflection on the content the supervisor has to know something about the content you are working with. It does not have to be that that is like the main role of your supervisor, that that person is completely specialized in that field, but at least know a little bit about it...to help the student along the way of finding what to write about exactly.
Studerende #4	We are only talking about this course right? So I guess it is actually not necessary. I think I was thinking about my master's thesis. Because this course was also set up as kind of a test-run for your master's thesis...yes, so for this course I think it is fine I guess, in the sense that you are not really guiding us on the scientific stuff of it. I guess it feels like you are kind of in the darkness if someone does not know what you are writing about at all and you are still judged on the content of the paper and you are not just judged for, you know, format.
Underviser #1	Det er jo igen det der med proces vejledning, det er lige meget om man er fysiker eller humanist eller det ene eller andet, i kraft af den viden du har erhvervet dig gennem dit arbejde... så det der detail sektor kendskab det har vi slet ikke brug for. Det vi sidder og laver herinde, det økonomer sidder og laver, det er at de bruger den samme begrebs ramme inden for et hav af forskellige emner, og også inden for en masse forskellige research områder.
Underviser #2	Der er jo ingen tvivl om at hvis du fik en der vidste noget specifikt inde for det præcise område, så får du en bedre vejledning. Men derfor mener jeg godt man kan vejlede -specielt processen. Og så ved vi jo også godt noget om...kernen i miljø økonomi og ressource økonomi...på generelt plan. Og egentlig lidt af vejlederrollen, det er sådan set også at spille dum, få dem til at forklare tingene noget mere hvis det sådan er uklart, og stille spørgsmål hele tiden.

Hvem sætter ambitionsniveauet for opgaven	
Studerende #1	Jeg synes at man selv skal sætte sit ambitionsniveau, men jeg synes godt man kan lytte hvis vejlederen siger at det er et meget svært emne. Man kan også have et meget stort ambitionsniveau og gerne ville nå alt for meget, og så synes jeg det er helt vildt flot hvis vejlederen siger 'jeg tror du skal tænke lidt anderledes, at du skal gøre det lidt anderledes hvis du vil gøre det godt', og det synes jeg er fint hvis man får at vide at ambitionsniveauet er for stort.
Studerende #2 ¹	-
Studerende #3	We kind of had a good notion of how many hours you were supposed to spend in the project, but the question was more how much can you do with those hours. And you cannot everything you want to in those hours, so that is why you have to limit yourself until a certain part and that where I think the help of the supervisor can come in.
Studerende #4	I mean in terms of level of ambition I am thinking grades, and of course I think you should just talk with your supervisor about that, robably in the beginning so that they know how to guide you.
Underviser #1	Det kommer an på hvad man tænker om level of ambition, der forstår jeg at det er deres karaktermæssige ambitionsniveau. Men...de er nødt til at få afgrænset deres emne, en god karakter er ikke en opgave der kommer omkring 100 emner. Hvis det er med hensyn til afgrænsning, så er det klart, der skal vi tage et ansvar. Vi skal ikke tage det fulde ansvar, for hvis de nægter at afgrænse så kan vi jo ikke gøre noget ved det, men vi kan prøve at guide dem igennem, uden at styre hvad de skal skrive om.
Underviser #2	Jeg skal ikke styre om de studerende skal have 2 eller 12, det er deres egen indsats. Men det er klart det der med at få fokuseret opgaven ind i en problemformulering, det er altså ret vigtigt, og det er en kunst som er ret svær når man ikke har prøvet det før.

Note: ¹ Dette spørgsmål blev ikke stillet til Studerende #2 – desværre en simpel forglemmelse

Bør vejleder læse hele opgaven	
Studerende #1	Optimalt ville jeg synes det var helt vildt rart hvis vejlederen læste det hele. Men jeg tror bare det var sådan at - altså hvis vejlederen ikke har tid til det. Jeg ville da helt klart synes det var rarest, jeg tror ikke jeg ville forvente at vejlederen vil gøre det. Men jeg synes også godt at man kan tage nogle generelle rettelser og så kan man selv tage det videre.
Studerende #2	We can use those comments as the general thing - but of course I want him to read the entire paper to some extent.
Studerende #3	If there is the time – yes, but I just do not think that is a reasonable expectation. For a project that could be in the end 20 pages, If the supervisor is expected to read all 20 pages, and that for 10 to 15 students in a course of 6-7 weeks, I think that is quite extensive. It would be nice if the supervisor is ready to do that...yes - I do not expect that the professor spends that much time doing that.
Studerende #4	I guess that is maybe a dream scenario - but I think I was also thinking like for my masters thesis - where I do want someone to look through my thesis before I hand it in. But, lets stick to this cours, yes I would like that but I guess, if two pages are not read it is not a catastrophe.
Underviser #1	Man kan godt bruge 10-15 minutter på at læse det igennem, men jeg synes man skal passe på med de detail kommentarer i meget stort omfang, for hvis det bliver alt for detaljerede kommentarer så overtager du sådan set ansvaret for den studerendes karakter.
Underviser #2	Det vi har vedtaget her, og det jeg bruger i det her kursus. Jeg læser det hele hvis de vil, og hvis de ikke sender det så er det jo deres egen skyld, men de har mulighed for at jeg læser det hele...man er nødt til at gøre det ens (mellem underviserne – red.), men det fungerer jo meget godt i sådan en sammenhæng, og det er jo en læringsproces i forhold til at styre processen selv.

C Udkast til endeligt forventningsafstemningsskema til fremtidig brug på kurset AENE

Please read the conflicting statements in the table below. You might not agree fully with either of the statements. Therefore, please estimate your position and mark it on the scale with an 'x' below your choice. I.e. if you fully agree with the left statement put an 'x' under '1', if you fully agree with the right statement put an 'x' under '5' and if you are not in full agreement with either, put an 'x' under '2', '3' or '4' depending on the degree you either agree with the left or right statement. Your supervisor will also fill out the scheme and talk with you about it at your first meeting.

'The supervisor' referred to here is one of the supervisors on the course 'Applied Environmental and Natural Resource Economics', i.e. with an in-depth knowledge about general resource economics.

1. It is the supervisor's responsibility to select a topic for the student to work with	1	2	3	4	5	It is the student's responsibility to select a topic to work with, either based on the list of suggested topics, or another topic of her/his choice
2. The supervisor should only accept to supervise students if the supervisor has specific knowledge about the subject the student is working with	1	2	3	4	5	The supervisor can accept to supervise a student, even though the supervisor does not have specific knowledge about the subject the student is working with
3. It is the supervisor that determines which theoretical framework is the most appropriate to use in the student's assignment	1	2	3	4	5	It is the student that determines the appropriate theoretical framework for her/his work
4. The supervisor is responsible for helping the student narrowing the chosen subject down to something that can be researched and reported within the timeframe of the course.	1	2	3	4	5	The student is responsible for narrowing the chosen subject down to something that can be researched and reported within the timeframe of the course.
5. The supervisor has direct responsibility for the final standard (format and scientific content) and grade of the assignment	1	2	3	4	5	The student sets her/his level of ambition (regarding grade) and the supervisor should adapt her/his supervision according to this
6. It is the supervisor's responsibility to arrange frequent meetings with the student	1	2	3	4	5	It is the student's responsibility to determine when she/he needs to meet the supervisor, and arrange these meetings
7. The supervisor should read and comment drafts of every section of the assignment	1	2	3	4	5	The supervisor can read parts of the assignment and give constructive criticism of these that can be used generally for the whole assignment